Forskningsrådet

Forskning og innovasjon for utvikling av tjenester

Hvordan finansiere forskning for å utvikle nye kunnskapsbaserte tjenester

Bedrifter som leverer tjenester i en eller annen form, bør ha en strategisk tilnærming til innovasjon. En god strategi er å delta i et forskningsprosjekt. Forskningsrådet gir støtte til prosjekter hvor næringslivet samarbeider med forskningsmiljøer for å utvikle kunnskap som kan utløse innovasjon.

Hva er tjenesteinnovasjon?

Tjenester er alle de leveransene bedriften skaper som ikke er fysiske produkter. Innovasjon er å kombinere kjente løsninger, eller skape noe helt nytt, og selge det på et marked. Tjenesteinnovasjon kobler disse to begrepene sammen.

Rundt 75 prosent av sysselsatte i Norge jobber i tjenestesektoren. Denne delen av økonomien har dobbelt så stor vekst som industrien, og de kunnskapsintensive tjenestene vokser mest. Samtidig foregår det mindre forskning på utvikling av nye tjenester enn på utvikling av nye produkter.

Kommersielle muligheter
I bransjer som telekommunikasjon og IKT, energi og miljø, finans, helse, reiseliv, transport og varehandel er det et stort potensial for tjenesteinnovasjon. Undersøkelser viser også at nyskapende tjenester utløser kommersielle potensialer i vareproduserende industri.

Det er særlig på fire områder forskning kan utløse verdifulle innovasjoner

modell: livelyvok

Typiske suksessfaktorer for forskning og utvikling av tjenester

▶ Riktige forventninger
De beste resultatene skapes når næringslivet og forskningsmiljøene har tydelige mål og klar forståelse av hverandres roller og leveranser.

▶ Mellom til lang tidshorisont
Verdien av forskning realiseres sjelden på kort sikt, og er størst når den integreres i bedriftens langsiktige planer. Dette er spesielt viktig i tjenesteprosjekter, som ofte involverer en rekke forskjellige deler av organisasjonen.

▶ Forankring i ledelsen
Jobbene i tjenestesektoren er mer mobile enn i industrien. Derfor er det spesielt viktig at prosjekter er forankret i en ledelse som kan sørge for kontinuitet og fokus.

▶ Tilgang til ressurspersoner
I tjenestesektoren er ofte de mest verdifulle menneskene travelt opptatt med kunder. Da kjernekompetansen sitter hos disse ressursene er det spesielt viktig å frigjøre deres tid for å delta i utviklingsprosjekter.

▶ God kobling til daglig virke
Tjenester utvikles ofte på samme tid som de leveres til kunden. Derfor er det særlig viktig at forskningen er nært knyttet til det daglige virke i markedet.

Noen eksempler på tjenesteinnovasjon

Fra produkt til tjeneste
Da Helly Hansen utviklet en ny generasjon overlevelsesdrakter for offshoreindustrien i Nordsjøen, endret de også forretningsmodellen til å leie ut draktene. Nå ser de at også kunder innen skipsfart og fiske viser interesse for denne ordningen som reduserer risiko og gir bedre kontroll på kostnadene.

Et nytt marked
Da ideen om internasjonal CO2-handel tok form rundt 2000, så Norske Point Carbon muligheten for å overføre modellen for finansinformasjon til dette kommende markedet. Point Carbon er i dag en verdensledende informasjonstjeneste for energi- og miljømarkedet med kontorer i Europa, USA og Asia.

Fra industri til kunnskapsleverandør
Skipsbyggeren Ulstein så at deres samarbeide med redere, operatører og utstyrsprodusenter kunne skape verdi ut over egen produksjon. Ulstein Design er nå en egen divisjon som leverer skipsdesign og utstyrspakker til det internasjonale markedet.

Veien til et godt prosjekt

1. Ta kontakt med Forskningsrådets rådgivere
Hvordan oppnår du suksess med søknaden og prosjektet?
Dialog bidrar til å skape en best mulig søknad.

2. Få innspill fra din bransjeorganisasjon
Hvilke nettverk og kompetansemiljøer i din sektor kan støtte arbeidet?

3. Oppsøk relevante forskningsmiljøer
Hvilke institusjoner og forskere har kompetansen som trengs?
Forskningsrådet kan gi deg oversikten over spennende miljøer.

4. Utforsk potensielle partnere
Kan prosjektet skape mer verdi i samarbeid med partnere eller i et bransjesamarbeid?

5. Utform søknad i samarbeid med partnerne
Forskningsrådet har en milliard kroner til rådighet for å støtte forskning i næringslivet.

Om Norges forskningsråd

Norges forskningsråd er et nasjonalt forskningsstrategisk og forskningsfinansierende organ. Forskningsrådet er den viktigste forskningspolitiske rådgiveren for Regjeringen, departementene og andre sentrale institusjoner og miljøer med tilknytning til forskning og utvikling (FoU). Videre arbeider Forskningsrådet for et økonomisk og kvalitetsmessig løft i norsk FoU og for å fremme innovasjon, i samspill mellom forskningsmiljøene, næringslivet og den offentlige forvaltningen. Forskningsrådet skal identifisere behov for forskning og foreslå prioriteringer. Gjennom målrettede finansieringsordninger skal Rådet bidra til å sette i verk nasjonale forskningspolitiske vedtak. Andre viktige oppgaver er å fungere som møteplass mellom forskere, brukere av forskning og de som finansierer forskning, samt bidra til internasjonalisering av norsk forskning.

Forskningsrådet samarbeider med organisasjoner i næringslivet om forskning og innovasjon innenfor tjenesteyting.

IKT NORGE HSH Norsk Industri abelia

Publikasjonen kan lastes ned fra
www.forskningsradet.no/

Norges forskningsråd
Stensberggata 26
Postboks 2700 St. Hanshaugen
N0-0131 Oslo

Telefon: +47 22 03 70 00
Telefaks: +47 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no

Opplag: 1500
Trykk: Allkopi
Design: Agendum See Design
Foto: Sverre Jarild (forsidebilde), Shutterstock
Motiv forside: Sukker Design
Konsept og tekst: live|work